

Vergaderjaar 2013–2014

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 373

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 oktober 2013

Op 29 april 2013, hebben de Poolse autoriteiten via het Rapid Alert System on Feed and Food (RASFF) gemeld dat een partij mechanisch gesepareerd vlees afkomstig van runderbeenderen in een aantal zendingen in 2012 is verhandeld naar tien lidstaten, waaronder Nederland en een kandidaat-lidstaat, Montenegro. Het mechanisch separeren van vlees van runderbeenderen is volgens EU-regelgeving (Verordening (EG) nr. 999/2001)¹ niet toegestaan. Nederlandse bedrijven zouden circa 2.800 kg hebben ontvangen van de genoemde partij illegaal runderseparatorvlees.

Een deel van het vlees (999 kg) is reeds in 2012 op de Nederlandse markt terecht gekomen en naar alle waarschijnlijkheid inmiddels geconsumeerd. Naar aanleiding van deze zaak heeft de Minister van VWS aan het onafhankelijk Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering (BuRO) van de NVWA gevraagd om een advies uit te brengen over de volksgezondheidsrisico's vanwege deze in de handel gebrachte partij separatorvlees. De Onderzoeksraad voor de Veiligheid is in het kader van haar huidige onderzoek in de vleesketen over deze casus geïnformeerd. In deze brief informeren wij u over de uitkomst van het onderzoek door BuRO² en de handhavinginszetz door de NVWA naar aanleiding van de RASFF-melding.

Toelichting

Separatorvlees is vlees dat mechanisch gescheiden is van bijvoorbeeld pezen, peesplaten en beenderen van geslachte dieren waarbij de spierweefselstructuur verloren gaat of verandert. In geval het beenderen betreft, vindt deze mechanische scheiding plaats om vlees dat na het

¹ Verordening (EG) nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 houdende vaststelling van voorschriften inzake preventie, bestrijding en uitroeiing van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathieën

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

uitbenen nog aanwezig is van het bot te verwijderen. Het kan dan kleine delen van het bot en het botvlies bevatten. In verband met de BSE-problematiek is in het kader van de Verordening (EG) nr. 999/2001 uit voorzorg de productie van separatorvlees van beenderen van rund, geit of schaap verboden.

Acties naar aanleiding van de RASFF melding uit Polen

Naar aanleiding van de RASFF melding uit Polen heeft de NVWA de betrokken bedrijven in Nederland in kaart gebracht en bezocht. Circa 2.800 kg runderseparatorvlees is in Nederland ontvangen. Op basis daarvan is de volgende informatie getraceerd:

- 828 kg is via verschillende Nederlandse handelaren naar België verkocht. De NVWA heeft dit via RASFF aan België gemeld. De partij is in België verwerkt in vleesblokjes, deze vleesblokjes zijn vervolgens in 2012 weer verhandeld naar Nederland. In Nederland zijn de blokjes verwerkt in (Scandinavische) maaltijden die allemaal zijn verhandeld naar Denemarken en Zweden. Ook dit is via RASFF aan de betrokken landen gemeld.
- een partij van ruim 1.000 kg is in 2012 via een Nederlandse handelaar naar het Verenigd Koninkrijk (VK) verstuurd. Ook dit is door de NVWA via RASFF gemeld aan het VK.
- een partij van 999 kg is via verhandeling door een aantal Nederlandse bedrijven in 2012 uiteindelijk verwerkt in grillworsten voor de Nederlandse markt. Deze grillworsten zijn inmiddels naar alle waarschijnlijkheid geconsumeerd.

Daarnaast is in 2012 ruim 14.000 kg mogelijk vanuit Polen via een Brits bedrijf naar Nederland getransporteerd. De NVWA heeft niet kunnen vaststellen dat deze partij daadwerkelijk op Nederlands grondgebied is geweest, en heeft het VK verzocht om concrete informatie die dit kan bevestigen.

De NVWA heeft tot nu toe zes boeterapporten opgemaakt voor Nederlandse bedrijven vanwege de handel in verboden runderseparatorvlees en het niet melden van op de markt gebrachte onveilige producten. Het is aan de Poolse autoriteiten om op te treden tegen het Poolse bedrijf.

Advies Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering

BuRO concludeert dat op basis van Europese risicobeoordelingen en de gegevens die zijn aangeleverd door de Poolse autoriteit, de zending verboden runderseparatorvlees uit Polen geen risico vormt voor de volksgezondheid na consumptie.

BuRO adviseert tevens om na te gaan of het juridisch haalbaar is ondernemers die aantoonbaar en herhaaldelijk de voedselveiligheid in gevaar brengen langdurig dan wel permanent te verbieden werkzaam te zijn in de voedselproductieketen.

Conclusie

Ook al geeft het advies van BuRO aan dat er geen sprake is van een risico voor de volksgezondheid, is het uiteraard ontoelaatbaar dat runderseparatorvlees in strijd met de bestaande wetgeving in de voedselketen is gekomen. Naar aanleiding van de RASFF-melding heeft de NVWA passende maatregelen genomen en heeft zij de overtredingen van bedrijven in Nederland beboet.

Conform het actieplan van de Taskforce Voedselvertrouwen zal de overheid (EZ en VWS), binnen de EU-kaders, de voorwaarden ten aanzien van verlenen van erkenningen en/of registraties aanscherpen en zich

binnen de EU inspannen voor verdere aanscherping. Daarnaast zijn er acties van het bedrijfsleven om alleen zaken te doen met bedrijven die aangesloten zijn op goedgekeurde en betrouwbare kwaliteitssystemen. De opmerking van BuRO om de mogelijkheden te onderzoeken om ondernemers, die herhaaldelijk de voedselveiligheid in gevaar brengen, te weren uit de voedselketen, zal zowel bij de acties van de overheid als het bedrijfsleven nadrukkelijk worden meegenomen. Voor het einde van dit jaar zullen wij u informeren over de eerste resultaten van de Taskforce.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkma